

acquisition, listening skills, and turn-taking while fostering a structured yet adaptable peer interactive environment.

In conclusion, interactive teaching techniques are vital in improving language learning for Ukrainian middle school students. By integrating dynamic, collaborative activities such as the “Picture Identity Card,” “Clock Race”, and “Seasons Quartet” games, teachers can foster an engaging, student-centred environment that supports both language acquisition and social skills development. These methods encourage students to participate actively, think critically, and communicate effectively with their peers. Given the growing emphasis on student engagement and hands-on learning, interactive techniques are precious in preparing Ukrainian students to become confident, skilled language users. Embracing these approaches can lead to a more enriching and impactful educational experience, aligning with modern pedagogical goals.

REFERENCES

1. Rivers W.M. Interactive language teaching. Cambridge Language Teaching Library. Cambridge University Press, 1987. 219 p.
2. Scrivener J. Learning teaching. The essential guide to English language teaching. Macmillan Education. Oxford, 2011. 431 p.
3. Wells G. Learning through interaction. The study of language development. Cambridge University Press. New York, 1981. 304 p.

Бойчук Н.В.

*здобувач другого рівня вищої освіти,
Тернопільський національний педагогічний університет імені Володимира Гнатюка*

ПРИНЦИПИ ЗАСТОСУВАННЯ КОМУНІКАТИВНОЇ МЕТОДИКИ ПРИ НАВЧАННІ АНГЛОМОВНОЇ ЛЕКСИКИ

Існує значна кількість методик навчання англійської мови, застосування яких залежить від віку учнів, рівня професійних умінь учителя та кінцевої мети заняття. Втім варто зауважити, що найчастіше використовуваною методикою вважається саме комунікативна (*communicative approach*), яка з'явилася у 70-х роках ХХ століття у Великій Британії і майже одразу стала найефективнішою альтернативою класичному підходу навчання іноземних мов. Основною метою цього підходу є націленість на отримання навичок реальної комунікації. Комунікативна методика змінила аудолінгвальний та перекладацький підходи і передбачає заміну пріоритетів із володіння граматикою і розширення словникового запасу на впевнене спілкування мовою, що вивчається, в усіх можливих життєвих ситуаціях.

Навчаючись за комунікативним методом, учні отримують здатність користуватись мовою залежно від конкретної ситуації. Тобто вони навчаються комунікації у процесі самої комунікації. У такому випадку всі розробки та завдання повинні бути виправданими для заповнення дефіциту комунікативних навичок та вмінь. Найбільш важливою характеристикою комунікативного підходу вважається використання матеріалів носіїв мови, тобто автентичної

лексики. Зазвичай взаємодія учнів у класі та із учителем проходить у різних формах, таких як пара, тріада, невелика група та уся група. Люта А.В. у своїй розвідці повідомляє, що об'єктом оцінювання є швидкість усного мовлення, читання та правильність [4, с. 99]. Навчаючи лексики англійської мови за комунікативною методикою, учителі часто застосовують опори різних видів, а саме:

- змістові та смислові;
- словесні та зображальні, які сприяють правильному управлінню контентом висловлювання (текст, мікротекст, план, логіко-синтаксична схема) та засвоюванню лексичного матеріалу;
- мовні ігри, які полегшують спілкування у різних соціальних ситуаціях та в різних ролях [4, с. 100].

Основними освітніми принципами застосування комунікативної методики при навчанні англомовної лексики вважають:

- стимулювання в учнів когнітивних процесів;
- активна участь учнів у процесі навчання;
- заохочення учнів висловлювати свої думки та виражати почуття, використовуючи власний досвід;
- активна навчальна діяльність учнів, як імітація або створення реальних чи реалістичних ситуацій;
- заохочення учнів до колективної роботи;
- спонукання бути відповідальними за власне навчання і розвиток умінь вчитися;
- діяльність учителя на різних етапах уроку у ролі інформанта (*informer*), консультанта (*resource consultant*), спостерігача (*monitor*) [2, с. 8].

У своїй дисертації Дігтяр О.Ю. доводить, що ефективність комунікативного підходу досягається завдяки зведенню до мінімуму використання рідної мови під час проведення занять. У такому випадку необхідно навчити людину думати англійською мовою, щоб вона сприймала її, не проводячи асоціацій із рідною мовою. Одночасно значна увага приділяється саме лексиці, яка необхідна для розмовної мови [1, с. 191].

Погоджуємось із думкою Котковець А.Л., що важливу роль у поповненні лексичного запасу англійської мови відіграє використання Інтернету, адже на його просторах можна створити іншомовне середовище, що є основною вимогою комунікативного підходу навчання іноземних мов. Також можна без значних зусиль отримати доступ до ресурсів віртуальних бібліотек лексичних словників, довідників, аудіозаписів тощо [3].

Аналіз методичної літератури засвідчує, що лексику англійської мови слід вивчати у контексті, тому що таким чином інформація сприймається не як окремий потік непов'язаних між собою слів та фраз, а як цілісний механізм, у якому всі деталі пов'язані між собою. Саме тому для пояснення матеріалу вчитель використовує і вербальні прийоми, такі як кросворди, логічні загадки,

ребуси. У такий спосіб в контексті англійської мови розвиваються різні здібності особистості, і комунікативні у тому числі [8].

Як стверджує Тітова О.В., навчаючи лексики англійської мови, варто використовувати різноманітні ігри, особливо у початковій школі, адже вони створюють можливість для багаторазового повторення лексичного матеріалу. Лексичні ігри допомагають швидше і ефективніше запам'ятати нові слова англійської мови, словосполучення та речення та застосовувати їх у комунікації [7].

Значним є висновок ученої Ніколаєво С.Ю., зокрема про те, що “на середньому і старшому етапах навчання ефективніше застосовувати засоби, які забезпечують “інвентаризацію” словникового запасу, тобто тематичне і словотворче групування лексичних одиниць”. Одним з таких прийомів вважається розробка ментальних карт (mind-mapping) з певної теми, які допоможуть вивчити і практикувати основний зміст лексичних одиниць за допомогою ключових слів, які у вигляді гілочок розходяться від центру [5, с. 259].

Українські науковці Панова Л.С., Андрійко І.Ф. та інші переконані, що для збільшення рівня ефективності процесу вивчення нових слів та участі у комунікаційних процесах учителю доцільно записувати слова на дошці, пояснювати їх значення, а потім чітко вимовляти вголос і спонукати учнів до повторення, а згодом і розвитку ситуативних сцен [6].

Отже, комунікативний підхід вивчення англійської мови є ефективним, особливо в сучасних освітніх умовах, де головною метою є формування навичок живої комунікації. Завдяки цьому підходу учні навчаються використовувати мову в реальних ситуаціях, де важливою перевагою є акцент на автентичні матеріали та інтеграцію Інтернет-ресурсів, які суттєво розширюють можливості для самостійного навчання та розвитку соціокультурної компетентності учнів. Використання ігрових методик та візуальних опор допомагає закріплювати лексику, тоді як застосування таких методів, як ментальні карти, сприяє кращій організації знань. Таким чином, комунікативний підхід забезпечує не лише мовні, але й когнітивні та соціальні навички, що є основою сучасного вивчення англійської мови.

ЛІТЕРАТУРА

1. Дігтяр О.Ю. Організація лексичного матеріалу та його засвоєння як фактор, що зумовлює ефективність навчання іншомовної лексики: англійська мова, середній ступінь шкільного навчання: дис. ... канд. пед. наук: 13.00.02. Володимир, 2009. 191 с.
2. Комунікативні методи та матеріали для викладання англійської мови (Communicative methods and materials) / Перекл. і адапт. Л.В. Биркун. Oxford: Oxford University Press, 1998. 49 с.
3. Котковець А.Л. Реалізація комунікативного методу навчання англійської мови із застосуванням Інтернет-ресурсів. Організаційний комітет: Голова оргкомітету, 2013, С. 91.
4. Люта А.В. Сучасні методи вивчення іноземних мов. *Держава та регіони. Серія: Гуманітарні науки*. 2012. № 2. С. 98–106.

5. Методика викладання іноземних мов у середніх навчальних закладах: підручник. Вид. 2-е, випр. і перероб./ кол. авторів під керівн. С.Ю. Ніколаєвої. Київ: Ленвіт, 2002. 328 с.
6. Панова Л.С., Андрійко І.Ф., Тезікова С.В., Потапенко С.І. Методика навчання іноземних мов у загальноосвітніх навчальних закладах: підручник. Київ. Видавництво Академія, 2008. 327 с.
7. Тітова О.В. Застосування лексичних ігор у навчанні іноземної мови молодших школярів. 2016. URL: http://www.psych.kiev.ua/Тітова_О.В._Застосування_лексичних_ігор_у_навчанні_англійської_мови_молодших_школярів (дата звернення: 12.11.2024).
8. Rebecca Oxford, David Crookall. Vocabulary Learning: A Critical Analysis of Techniques. URL: http://www.researchgate.net/publication/265540311_Vocabulary_Learning_A_Critical_Analysis_of_Techniques (дата звернення: 12.11.2024).

Гаврилюк О.А.

*здобувач першого рівня вищої освіти,
Ужгородський національний університет*

INTEGRATING MULTICULTURAL PERSPECTIVES INTO FOREIGN LANGUAGE TEACHING

Emphasising the necessity of students' all-round development and regarding educational requirements of the 21st century, the research defining the role of multicultural education within the framework of foreign language teaching seems relevant. Recent studies highlight "the critical need to recognize and embrace the diverse cultural tapestry that intricately shapes the language acquisition process" [3, p. 205]. Having examined the role of diversity, several studies have consistently shown an increase in critical thinking among students [2, p. 9]. Establishing the relevant atmosphere in the classroom that directs the teaching process depends on the qualified teacher as the manager of the class. In this regard, the current study advocates for enhancing collaboration among foreign language teachers as an influencing factor of multicultural education articulations and connecting them to the teaching practice.

Taking into consideration the dynamic changes of the modern world, multicultural education makes an important contribution to developing students' sense of national unity and integrity being at the same instant aware of the global issues [4, p. 5]. Ultimately, there seems to be the evidence of the necessity to tailor the current curriculum, enhancing its diversification into multicultural education as a means of students' cultural enrichment and tolerance development [1, p. 424].

The research findings highlight the significance of using authentic materials during the teaching process in the multicultural educational settings, which contribute to raising students' cultural awareness and more profound understanding of the target language. Regarding psychophysiological and cognitive peculiarities of the particular age group it is advisable to provide students with multimodal input to ensure the comprehension of the topic.

Based on the students' level of language proficiency, the foreign language teacher may use some fragments of cartoons, movies, or excerpts from the original literature